

สถานการณ์การใช้ไนตรัสออกไซด์ในทางที่ผิดในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน

ระหว่างปี พ.ศ.2565-2567

แฉล้ม ชนะคช*, ฉราวดี สมภักดี

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11 สุราษฎร์ธานี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

บทนำ

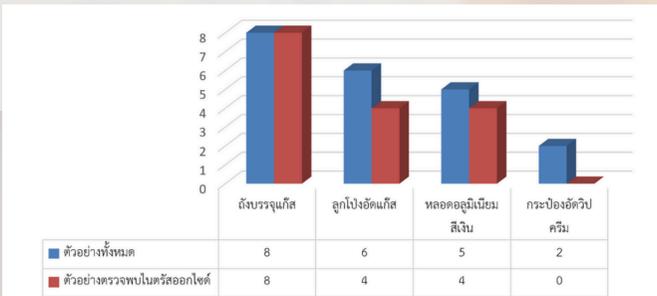
ไนตรัสออกไซด์ หรือแก๊สหัวเราะ เป็นแก๊สที่ไม่มีสี กลิ่น รส มีการใช้ในทางการแพทย์ ใช้กับอาหาร และใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ ไนตรัสออกไซด์จัดเป็นยาแผนปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ปัจจุบันมีการนำมาใช้ในทางที่ผิด โดยมีการนำมาบรรจุในลูกโป่งเพื่อจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งมีความผิดฐานผลิตยาแผนปัจจุบันโดยไม่ได้รับอนุญาต การแพร่ระบาดของไนตรัสออกไซด์ในสถานที่ท่องเที่ยวถือเป็นปัญหาที่เพิ่มมากขึ้น มีผลกระทบต่อด้านสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ การมีมาตรการที่เข้มงวดในการควบคุมและการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับอันตรายของการใช้ในไนตรัสออกไซด์จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในระยะยาว การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การแพร่ระบาดของไนตรัสออกไซด์ในทางที่ผิดในพื้นที่เขตภาคใต้ตอนบน โดยมุ่งเน้นสถานที่ที่มีการเสพ ลักษณะตัวอย่างที่พบ และช่วงเวลาที่เกิดเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลในการป้องกันการใช้นิตรัสออกไซด์ในทางที่ไม่เหมาะสมต่อไป

ที่มา : <https://www.ejan.co/news/32enatq5p25>

ผลการศึกษา

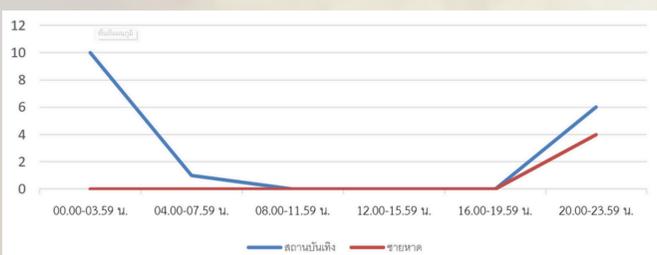
แผนภูมิที่ 1 แสดงจำนวนตัวอย่างจำแนกชนิดตัวอย่าง

แผนภูมิที่ 2 แสดงจำนวนตัวอย่างจำแนกสถานที่เกิดเหตุ

แผนภูมิที่ 3 แสดงช่วงเวลาที่เกิดเหตุเทียบกับสถานที่เกิดเหตุ

จากการดำเนินคดีของสถานีตำรวจ ในสถานที่ท่องเที่ยวเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ระหว่างเดือนตุลาคม 2565 ถึงกันยายน 2567 มีการส่งตรวจหาไนตรัสออกไซด์ จำนวน 21 ตัวอย่าง พบไนตรัสออกไซด์ จำนวน 16 ตัวอย่าง และเมื่อจำแนกตามชนิดตัวอย่างส่งตรวจ พบว่า

- ถึงบรรจุแก๊สจำนวน 8 ตัวอย่าง พบไนตรัสออกไซด์ทั้งหมด รองลงมาเป็นหลอดออกซิเจนนิยมนีเงิน พบ 4 จาก 5 ตัวอย่าง ลูกโป่งอัดแก๊ส พบ 4 จาก 6 ตัวอย่าง และกระป๋องอัดวิปครีม ไม่พบไนตรัสออกไซด์ทั้ง 2 ตัวอย่าง ดังแผนภูมิที่ 1

- สถานที่เกิดเหตุ บริเวณสถานบันเทิงพบไนตรัสออกไซด์ จำนวน 12 แห่ง และบริเวณชายหาด จำนวน 4 แห่ง ดังแผนภูมิที่ 2

- ช่วงเวลาเกิดเหตุมากที่สุด คือช่วงเวลา 00.00-03.59 น. และรองลงมาคือช่วงเวลา 20.00-23.59 น. ดังแผนภูมิที่ 3

วัสดุและวิธีการ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบย้อนกลับ (retrospective study) โดยนำข้อมูลจากการส่งตัวอย่างตรวจหาไนตรัสออกไซด์จากการดำเนินคดีของสถานีตำรวจ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และภูเก็ตรวบรวมข้อมูลผลการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่าง ระหว่างเดือนตุลาคม 2565 ถึงกันยายน 2567 จากฐานข้อมูลของงานรับตัวอย่าง และห้องปฏิบัติการพิษวิทยา กลุ่มชั้นสูตรสาธารณสุข ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11 สุราษฎร์ธานี จำนวน 21 ตัวอย่าง ตรวจหาแก๊สไนตรัสออกไซด์ โดยเทคนิค Gaschromatography-Massspectrometer โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากจำนวนตัวอย่าง จำแนกตามชนิดตัวอย่าง สถานที่เกิดเหตุ และช่วงเวลาเกิดเหตุ

วิจารณ์

จากการศึกษาสถานการณ์ไนตรัสออกไซด์ในทางที่ผิดเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ระหว่างเดือนมกราคม 2565 ถึงธันวาคม 2567 พบไนตรัสออกไซด์มากที่สุดถึงบรรจุแก๊สขนาด 20 ลิตร รองลงมาเป็นหลอดออกซิเจนนิยมนีเงิน ลูกโป่งอัดแก๊สตามลำดับ และไม่พบแก๊สในกระป๋องอัดวิปครีม สถานที่เกิดเหตุ ส่วนมากพบในสถานบันเทิงและชายหาดตามลำดับ ซึ่งช่วงเวลาที่มีการใช้ในไนตรัสออกไซด์ อยู่ในช่วง 00.00-03.59 น. มากที่สุด และรองลงมาช่วง 20.00-23.59 น. ซึ่งเห็นได้ว่าการใช้ในไนตรัสออกไซด์ในทางที่ผิด นิยมใช้ในสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นสถานบันเทิง นักท่องเที่ยวใช้เพื่อความสนุกสนานและบรรเทาความเครียด โดยการสูดดมแก๊สภายในลูกโป่งที่จำหน่ายในสถานที่ท่องเที่ยว หากมีการสูดดมในปริมาณที่มากหรือบ่อยเกินไปทำให้เกิดอาการประสาทหลอนหรือผิดปกติทางจิต หรือทำให้มีระดับออกซิเจนในเลือดลดลง ทำให้ส่งผลอันตรายถึงชีวิตได้ ดังนั้นควรมีการจัดการควบคุมการจำหน่ายไนตรัสออกไซด์อย่างเข้มงวด และมีการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากการใช้ในไนตรัสออกไซด์ผ่านช่องทางต่างๆ โดยเจ้าหน้าที่ควรตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการใช้ในไนตรัสออกไซด์ในสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อป้องกันการใช้ในทางที่ผิดและลดผลกระทบที่เกิดขึ้นได้

สรุปผล

จากการศึกษาสถานการณ์ไนตรัสออกไซด์ในทางที่ผิดในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน พบว่ามีการใช้ในไนตรัสออกไซด์ ในสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งเป็นแหล่งสถานบันเทิง และบริเวณชายหาด และมีการใช้ในเวลากลางคืน ซึ่งข้อมูลนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของไนตรัสออกไซด์ในทางที่ผิดต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- 1.กาญจนพิษฐ์ กานต์. Nitrous oxide. [ออนไลน์]. (2555) [เข้าถึงเมื่อวันที่ 04 มกราคม 2568]เข้าถึงได้จาก https://www.summachccva.org/occtox/nitrous_oxide.
- 2.ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11 สุราษฎร์ธานี ข้อมูลการตรวจพิสูจน์ของห้องปฏิบัติการพิษวิทยา ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11 สุราษฎร์ธานี. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565-2567